

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Marile serbări dela Blaj

Tineretul școlar din Ardeal și din București la Piatra Libertății — Măreța defilare de sate în fața Mănăstirii din Blaj — Pomenirea adunării naționale românești dela 1848

În anul acesta s'au împlinit 80 de ani dela marea adunare națională românească de pe Câmpia Libertății dela Blaj. Optzeci de ani, de când moșii și părinții noștri, treziți la viață nouă prin munca de luminare a marilor dascăli dela Târnave, s'au adunat aici, în inima Ardealului, ca să scuture lanțurile robiei de veacuri și să strige în lumea largă, că nu mai vreau să fie codași în pământul străbun, ci „națiune” liberă, stăpână pe soarta și viitorul ei.

Optzeci de ani, de când au coborât la Blaj cetele Iancului și ale lui Buteanu, ale lui Axente și Vasile Moldovanu, ca să arate, că pe lângă voință și hotărâre nestrămutată, iobagii Ardealului au și topoare, cu cari sunt gata să-și croiască o soartă mai vrednică de urmașii legionarilor lui Traian.

Adunarea din 1848 de pe Câmpia Libertății dela Blaj, a fost cea dintâi zburcănire de libertate a neamului românesc de pretutindeni. Până la această adunare, sâmburele slobozeniei încolțise numai în minți de cărturari și în slove de hârtii răzlețe, colbuite. În câmpia dela Blaj acest sâmbure a frânt învelșurile unui trecut de obidă și de sfială, și a crescut într'o singură zi ca într'o mie de ani.

Vom înțelege deci de ce pământul Blajului a devenit de-atunci loc de închinare, glie sfântă, altar național, la care aleargă an de an tineretul neamului, ca să-și scalde sufletul în amintirile gloriei părintești spre întărirea zilei de azi și a celei de mâine. Nicăiri nu poate să culeagă tineretul țării noastre îndemnuri mai mărețe și pilde mai grăitoare de hotărâri și fapte patriotice, ca la Piatra Libertății și la Crucea lui Iancu, ori între bătrânele ziduri ale școlilor dela Blaj, unde, după o vorbă a nemuritorului Eminescu, „s'a deșteptat conștiința națională a Românilor”.

Spre acest scop vin an de an la Blaj școlari și dascăli din toate unghiurile țării, ca prin mărețele serbări naționale să se întărească în iubirea de neam și țară, iar prin jocurile și întrecerile gimnastice să-și oțelească trupu-

rile, ca, la rândul lor, să fie totdeauna gata a apăra și a păstra ceea ce ne-au hărăzit ceriul și vitejia străbună.

Serbările dela Blaj sunt deci o școală de patriotism și de vigoare, care nicăiri nu poate să dea roade mai bine-

plut îndată de viață și de sgomot. Muzica dela Bratei cântă marșuri naționale. Casele sunt împodobite cu drapele și ferestrele cu flori.

Grosul a sosit Duminecă după amiază, cu trenul dela ora 5. Atunci au sosit Bucureștenii în frunte cu elevii dela Sf. Sava și cu liceul de fete „Regina Maria”. Șireagul de școlari se întinde șerpuiind pe Strada Regele Ferdinand. În curând se umple piața, iar curtea liceului se preface în tabără adevărată. Pretutindeni chipiuri școlare, uniforme cercetășești și profesori cari își conduc echipele. Spre seară Blajul pare un furnicar adevărat. Zidurile

făcătoare, decât pe pământul consfințit prin adunarea dela 3/15 Maiu 1848. Ele au și fost cu adevărat, și în acest an, ceea ce au fost totdeauna: prilej de neînchipuită întărire pentru școlari și de strălucită bucurie pentru dascăli și părinți, cum și pentru poporul și celalalt public, care le-a văzut.

Serbările de 15 Maiu la Blaj nu se învechesc, nu se uzează niciodată. Ele sunt veșnic proaspete, veșnic interesante și ațîțătoare de suflete. Dovadă frumuseța și succesul pe care îl au an de an. Și-l vor avea totdeauna, până va fi simțire și suflet românesc!

Ziua întâi a serbărilor

Școlarii au început să sosească la Blaj încă de Duminecă, din 13 Maiu. Cei dintâi au sosit Brașovenii, Făgărășenii și liceul „Timoteiu Cipariu” dela Dumbrăveni. Blajul s'a um-

bătrâne din jurul Mănăstirii răsună de clocot, de comande și de goarne.

Trenurile vin încărcate toată noaptea și dimineața următoare, 14 Maiu. Mare noroc, că gara Blajului înoată în valuri de lumină electrică, pe care o varsă mari globuri albe, ca în celea mai mari orașe. Șeful gării, d. Vasile Păunescu, zimbește mulțumit, că laudabilele sale silințe, de a da gării din Blaj o lumină ca lumea, au dat cea mai frumoasă izbândă.

Concursurile.

Când se înalță soarele peste Crucea lui Iancu, oștile de școlari stau gata în curtea liceului, să plece pe Câmpia Libertății, la întrecerile de gimnastică.

Pe pajiștea verde, primăvăratică, alături de clipirile arginții ale Târnavei mari, s'au înșiruit echipele la fel de fel de întreceri. Aici sunt salturi în lungime, colo aruncări cu globul de fier și cu discul. Mai departe întreceri la

fugă, salturi în înălțime pe cari le supraveghează comisii de profesori și de alți pricepători.

Ori încotro te întorci tineri viguroși, sdraveni, cu piepturi arcuite și cu pulpe de oțel. Un vânt rece, tăios, vine de către munții din zare și adună hainele pe privitori. Dar tinerii nu se sinchiesc nici de vânt, nici de răceală și aleargă cu piepturile și cu brațele desvelite. Ți-e mai mare dragul să-i privești.

Foarte bine se prizintă în acest an Clujenii dela „George Barițiu“, Făgărășenii dela „Radu Negru“ și elevii dela „Papiu Ilarianu“ din Târgu Mureș. Nu se lasă departe nici Blăjenii noștri, cărora ani de zile n'a putut să le smulgă nici o școală cupa de argint. Foarte bine se ține liceul „Aurel Vlaicu“ din Orăștie și Școala de conducători tehnici din Cluj.

Intrecerile se dau între licee din toate colțurile țării. Aici e Dej, Sătmarul, Gherla, Clujul, Aradul, Orăștia, Turda, Bucureștii, Deva, Năsăudul, Câmpina, Petroșanii și alte licee, ale căror nume în marea învălmășală, ne scapă.

Iată și o uniformă militară: Școala de aeronautică dela Mediaș.

Concursurile au ținut fără întrerupere toată ziua și se poate bănui că de data asta premiul cel dintâi îl va lua Liceul „Gh. Barițiu“ din Cluj.

Masa profesorilor.

Elevii au fost găzduiți pe la internate și au avut mesele lor în mai multe locuri. Iar profesorii au fost întruniți în ziua de Luni la o masă colegială în sala cea mare a Hotelului Central. Masa a prezidat-o Ilustritatea Sa pâr. vicar *Dr. Ambrosiu Chieșianu*, având alături pe d. director Ștefan Pop dela București, ca reprezentant al Ministerului de instrucție și pe dd. inspectori școlari N. Bratu, V. Stan și I. Țeposu dela Sibiu. S'au rostit toate pentru M. S. Regele Mihai și pentru Regență, pentru Minister, pentru d-nii inspectori școlari, pentru oaspeți, pentru Blaj. Au vorbit dd. *Dr. Chieșianu*, Ștefan Pop București, Augustin Caliani Blaj, Ovidiu Hulea din Aiud, Ghizdavu Blaj, inspector N. Bratu Sibiu, Prof. Stoenescu dela Câmpina, Senator Aciu dela Șimleu.

La propunerea d-lui director Caliani, în semn de recunoștință pentru luarea școlilor din Blaj în noua lege a învățământului, ca școli cu drepturi deosebite, s'a trimis dela masă următoarea:

Telegramă care s'a adresat dlui Ministru al școlilor

„Profesorii școalelor secundare din Blaj împreună cu profesorii, cari însoțesc elevii veniți din toate părțile țării la mărețele serbări culturale de 3/15 Maiu dela Blaj, vă roagă să primiți expresia recunoștinței lor omagiale pentru înalta sollicitudine ce purtați celor mai vechi școli secundare românești din Ardeal: liceelor din Brașov, Blaj și Beiuș, încadrându-le pe urma vredniciei lor culturale cu dispoziții speciale în noua lege a învățământului secundar.

Profesorii școalelor din Blaj țin să vă exprime cu acest prilej și profunda lor mulțumită pentru concursul, ce binevoiiți a-l da în fiecare an serbărilor culturale organizate de către aceste școli, asigurându-vă, că aceste serbări totdeauna vor fi în serviciul marelui ideal de educație patriotică, pe care o urmăriți cu înalta-vă competență și o diriguți cu cel mai desăvârșit sentiment de datorință către neam și țară“.

Încă în aceeași zi a și sosit dela București următorul răspuns

Răspunsul dlui ministru Angheliescu

Dlui Caliani Augustin, directorul Liceului din Blaj: *Mulțumesc cu recunoștință atât Dvs. personal cât și tuturor colegilor Dvs. pentru frumoasele sentimente ce-mi exprimați prin telegrama Dvs. și vă rog să credeți în dragostea pentru vechile instituții de cultură românească ale Blajului precum și pentru apostolii cari le slujesc. ss. Ministru Dr. Angheliescu.*

În după amiaza zilei de Luni s'au continuat concursurile pe Câmpul Libertății și s'a făcut proba generală pentru producțiunile gim-

Ziua de 15 Maiu

La 15 Maiu, Blajul are totdeauna parte de vreme bună. Asta așa a fost cel puțin în 9 ani dearândul, de când se fac serbările. Tot așa și astăzi.

În zorii zilei, când muzica dela Bratei cântă pe străzi deșteptarea, un soare tinăr și proaspăt umple cuprinsurile de lumină și de voieșie. Ieri frig și vânt, azi lumină și căldură!

La orele 7 de dimineață școlile merg toate la gară în așteptarea trenului care aduce pe d. Ministru Al. Lapedatu dela Culte. Cu acelaș tren vin și alți distinși oaspeți Bucureșteni.

În drum spre gară întâlnim alte școli cari acum sosesc și săteni în haine de sărbătoare, cari umplu Blajul de porturi înflorite și de frunză verde.

La ora 8 și câteva minute sosește d. *Ministru Lapedatu* pe care îl întâmpină Pâr. Dr. Ion Bălanu, reprezentatul Înalt P. Sf. Sale Mitropolitului, direcțiunile școalelor, prefectul județului, primăria și alte autorități.

Peste vre-un ceas, sosește cu automobilul dela Cluj d. Iuliu Maniu, pe care îl întâmpină lângă „Plugarul“ satele din jur, în frunte cu dd. Dr. Ioan Coltor, Dr. Victor Macavei și ceilalți conducători ai partidului național-țărănesc. Satele au venit cu drapele și cu table, năpădind întreagă Strada Regele Ferdinand.

Slujba dumnezească în catedrală.

După primirea înalților oaspeți se începe slujba dumnezească în Catedrala Mitropoliei, pe care o oficiază Prea Sf. Sa Episcopul *Dr. Iuliu Hossu* al Gherlii, ajutat de canonici și profesori. La priceasnă l. P. Sf. Sa *Mitropolitul Vasile* îndreaptă către tineret un minunat cuvânt ocazional, îndemnând la muncă, la cinste și la iubire de neam, ca celea mai frumoase și mai folositoare virtuți cetățenești. Numai prin acestea ne putem face vrednici, de marii făuritori ai libertății dela 1848 și ai României mari de astăzi.

Defilările.

După slujba dumnezească l. P. Sf. Arhieriei, înalții oaspeți și publicul ales, primesc

Cuvântarea Pâr. Dr. Aug. Tatar

Ne-am adunat pe acest loc sfânt, să ne aducem aminte cu smerenie și mare mulțumită de un fapt — întâmplat acum 80 de ani — prin care s'a aruncat prima sămânță roditoare care a răsărit apoi la 70 ani înfăptuirea viului trudiților și mult încercărilor noștri vrednici înaintași: unirea tuturor Românilor într-o țară, binecuvântată din belșug de pronia cerească.

Prăznuim sărbătoarea învierii acestui

nastice de a doua zi. Apoi grupe de școli au vizitat locurile istorice, muzeele, biblioteca centrală și celelalte instituțiuni de cultură ale Blajului.

Elevii sosiți din depărtări au putut să vadă în seara zilei de 13 Maiu *Filmul Blajului*, cu serbările din anul trecut și cu toate operele mari ale arhieriei și cărturarilor blăjeni, închegate foarte lămurit și frumos în chipuri de cinematograf.

Iar în seara zilei de 14 Maiu a avut loc în Sala de gimnastică a liceului de băieți minunatul *Concert festiv*, condus de d. prof. Heinz Heltmann, foarte bine cunoscut dela toate serbările de 3/15 Maiu de până aci.

defilarea școlilor și a satelor în fața Catedralei. În mijloc stau Arhieriei, având alături pe dd. Lapedatu și Iuliu Maniu. Iar pridvorul e ocupat de frumoasa cunună a delegaților din toată țara.

Șirul școlilor îl încep cercetașii din Blaj, apoi vin studenții universitari dela Cluj, Academia teologică din Blaj, celelalte școli din Blaj și nesfârșita coloană tinerească a celor peste 50 de școli din toată țara. Minunat se țivesc în coloană școlile de fete, dintre cari unele în celea mai fermecătoare costume naționale. Meseriașii din Blaj încă se prezintă în minunat grup de defilare cu steagul în frunte.

Satele.

După ce se isprăvesc școlile, urmează șireagul mândru al comunelor, peste care se învălurează zeci de steaguri naționale și po-doabele primăverii: penele verzi de frunză de stejar.

Cea dintâi comună este Roșia de secăș, apoi vin Broștenii, Lunca, Veseușul, Tăunul, Cisteiul, Obreja, Spinii, Biia, Cetatea de baltă, Bucerdea grănoasă, Spătacul, Spinii, Cufudul, Pânade, Micăsasa, Sâncelul, Crăciunelul de jos și altele, al căror nume ne scapă.

O șerpuire dintre celea mai înălțătoare de porturi, de fețe pline de sănătate, de flăcări voinici și de fete frumoase, de școlărei cu stegulețe naționale, de mame cu copii în brațe.

Toate acestea mulțimi se îndreaptă și năpădesc spre Câmpia Libertății, unde se încheagă o adunare de zeci de mii de capete, peste cari soarele varsă lumină aurie și căldură dulce, înviorătoare.

La Piatra Libertății

În mijlocul mulțimilor Piatra Libertății împodobită cu coroană regală și cu splendida cunună a Doamnelor din Blaj.

Pe tribuna oratorilor urcă pâr. *Dr. Augustin Tatar*, dela Academia teologică din Blaj și rostește foarte frumoasa sa cuvântare festivă, care este ascultată cu adâncă pietate de toată suflarea. Iată-o în scurt rezumat:

neam românesc de obârșie aleasă — că nici un altul dintre neamurile pământului. — Prăznuim amintirea începutului zdrobirii lanțurilor de durere și ocară și arătarea voinții neînfricate de-ași lua locul de cinste, care i-se cuvine între alesele popoare ale lumii.

Încercarea a fost peste măsură de grea căci nu avea la îndemână — afară de vrerea puternică și hotărârea de-a jertfi chiar și viața pentru a scăpa de

robia trupească și sufletească — mijloacele potrivite pentru aducerea la îndeplinire a dorinței de libertate și neatâr-nare națională.

Înainteșii noștri pe această Câmpie a Libertății ne-au arătat luminat drumul pe care trebuie să mergem, dacă vom să facem parte dintre neamurile, cari au o anumită menire în munca grea și marea a înaintării omeniei. Lucrul început de înflăcărații Români dela 1848 trebuie să-l ducem la îndeplinire, să-l desăvârșim noi cei de azi, carora soarta ne-a harăzit să vedem împlătită: România, visul strămoșilor noștri.

Sute de mii dintre cei mai aleși fii ai neamului nostru s'au jertfit pe altarul dragostei de neam pentru a duce la îndeplinire așteptarea și dorința oropsitului neam românesc.

Prin munca neîncetată, prin credința nestrămutată, prin jertfa și suferințele am ajuns aici unde suntem. De aceea e datorința noastră a tuturor și'n chip deosebit e datorința tinerimii — care e scutită încă de frământările grele ale vieții — să se năzuiască prin urmarea strălucitelor pilde ale înainteșilor, să facă să dăinuiască și să înflorească aceasta țară scumpă, știind că fără muncă, cinste și legalitate nici o țară nu dăinuiește, nici un neam n'are

Pomenirea Tribunalilor

Cinstirea părinților e o lege naturală pe care biserica a întărit-o și confirmat-o prin porunca dumnezească: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să trăiești mult și bine pe pământ“.

Biserica creștină impune cinstirea părinților din partea fiilor până sunt pe pământ, dar nu exclude, din contră sfătuiește și învață că memoria lor să nu ne scape nici după ce au trecut la cele vecinice. — Pe cum fiii naturali așa și fiii unui neam sunt datori să cinstească și comemoreze pe părinții neamului lor.

Astăzi când trăim cele mai fericite momente de înălțare sufletească, putând să ne manifestăm sentimentele noastre naționale cu ocaziunea zilei de 3/15 Maiu în deplină libertate, fără a fi șpionați, jigniți și țărâți la închisoare, putea-vom noi oare trece peste memoria acelor cari nu numai că au cooperat la înfăptuirea idealului național, ci au pus chiar piatra fundamentală și baza României mari și frumoase de astăzi? Nu, sigur că nu. E ușor să edificii din piatră dacă o ai, însă e greu să o scoți din pământ. — Noi generația de astăzi am făurit România mare după ce partea grea, trezirea conștiinței naționale, în împrejurări vitrege și descătușarea în parte, a poporului românesc din lanțurile străinilor au fost duse la îndeplinire de alții.

Precum creștinii la ziua morților trec prin cimitirele unde părinții lor își dorm somnul de veci, ca să-și reîmprospeteze memoria lor și acoperindu-le mormintele cu flori să se însuflească de trecutul și virtuțile lor, așa și noi azi în 3/15 Maiu, după comemorarea adunării dela piatra libertății, nu putem trece pe lângă „biserița“ din Blaj fără a rosti o sfântă rugăciune la mormintele acelor părinți ai neamului, cari își au aici locul de odihnă.

Înainte de 1848 când soarele neamului românesc începea de-o parte să licărească, de altă parte se ridicau nori gri și negri cari tot mai mult tindeau la întunecarea lui, norii trebuiau împrăștiați. În acel timp poporul ro-

drept la viață. Avem bună nădejde că dacă bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să vedem întruchipat visul înainteșilor noștri, va lăsa să vină și vremea aceea mult așteptată când poporul nostru harnic și cuminte sub conducerea celor doriți de el va ajunge la deplină mulțumire și îndestulare. Învațătura zilei de azi să ne fie: prin suferințe și răbdare să ajunge la izbândă; prin muncă, jertfa și dragoste de neam, la îndestulare.

În locul al doilea vorbește d. dir. Ștefan Pop, dela liceul Sf. Sava din București, ca delegat al Ministerului Instrucțiunii, apoi d. prof. și deputat Vasile Haneș, în numele partidului național-țărănesc, studentul Vidican, în numele tineretului universitar, iar clericul Manu spune o parte din discursul dela 1848 al lui Simion Bărnuțiu.

Alături de piatră au ascultat cuvântările Arhieriei, d. ministru Lapedatu, d. Maniu, cu delegații dela București și din toate ținuturile și orașele.

La mormântul tribunilor.

Dela Piatra Libertății toate școlile și satele și toți înalți asistenți s'au îndreptat spre Cimitirul dela biserica parohială, unde între crucile tribunilor dela 1848, Păr. Dr. Vasile Aftenie, profesor de Teologie a rostit următorul cuvânt:

mănesc din Ungaria gemea sub jugul greu al asupritorilor. Viața fi era imposibilă. Dările erau grele, dar disprețul străinilor asupritori, în propriul pământ, era și mai greu. De pretutindenii își auzeau românii calificativele de hoți, tâlhari, vagabonzi și leneși, încât încă înainte de (48 cu 100 de ani, martirul neamului I. M. Clain a trebuit să răspundă asupritorilor batjocoritori: „Nu trebuie să vă mirați, că bieților oameni, înafară de piele nu le lăsați nimic, cu ce să se hrănească. Oare nu Românii vă lucrează ocele, minele de fier și de aur, iar de pe unii nu despoiați și pielea?“ Așa au trăit Românii până în (48).

Se aștepta deci momentul libertății, și încă a libertății politice a poporului nostru. Ideile de libertate cari veneau din Apus au sguđuit și temeliiile oligarhiei maghiare. Poporul românesc încă pela 1784 prin revoluția lui Horia a dat să înțeleagă feudalilor și baronilor unguri, că au abuzat prea mult de răbdarea lui. Românii au suferit prea mult. Anul 1848 era anul trecerii lor la fapte și totodată anul fatal pentru Unguri.

O serie din bărbații neamului cari au luptat cu vitejie în 48 pentru desrobirea lui, își dorm somnul de veci în modestul cimitir al „bisericiții“ din Blaj, unde am venit să le binecuvântăm memoria.

Bărbatul lângă a cărui cruce stăm, canonicul Timotei Cipariu, deschide ușile locuinței sale, ca la 25 Martie 1848, să se poată ținea prima conferință a corpului profesoral din Blaj pentru îndreptarea spre mai bine a poporului obidit de veacuri. Profesorii în împrejurările de atunci erau de diferite păreri cu privire la căile ce trebuiau bătute pentru ajungerea scopului. Era vorbă de drepturile poporului român. Lozinca încă o aruncă un cleric de anul III Todoran: „Ba nu onorată conferință! Noi nici să cerem, nici să pretindem, ci să luăm ce este al nostru“. Și marele bărbat era convins că nu se putea altfel, Ecoul libertății, fraternității și egalității răsuna tot mai tare din apus.

Românii luminați de marele învățat și prin foaia sa „Organul luminării“ se întrunesc pe Câmpul grecilor, zis azi al libertății, unde hotărăsc ferm să se pună pe lucru. Cipariu cu mintea sa ageră și prevăzătoare devine din ce în ce tot mai mare îndrumător și luminător al poporului, susține focul redeșteptării naționale, punând bază filologiei române, ca prin cultură să ridice poporul românesc la nivelul popoarelor apusene. — Ca director al liceului din Blaj, din 1853/4 desvoaltă cea mai frumoasă activitate pentru cultura poporului nostru. În 1848 este însărcinat de adunarea din 3/15 Maiu împreună cu alții să prezinte memoriul Romanilor la Viena. A făcut-o pentru cauza sfântă a Românilor cu cea mai mare dragoste de neam. — Munca lui depusă pentru poporul românesc e neperitoare în istoria neamului. Iată de ce, azi când se împlinesc 80 de ani dela marele eveniment istoric de pe „Câmpia libertății“, trebuie să ne descoperim capetele înaintea mormântului marelui învățat din acele vremuri. Să ne închinăm în fața mormântului care a găzduit trupul rece al lui Timotei Cipariu timp de 41 ani, rugând în genunchi pe bunul Dumnezeu să-i facă parte cu dreptți; iar calitățile lui frumoase să fie tot atâtea pilde și îndemnuri călăuzitoare pentru generațiile de azi și de mai apoi.

Dar hotărârile luate și jurământul depus în ziua măreață și solemnă de 3/15 Maiu trebuiau dusela îndeplinire. Timotei Cipariu muncește ce e drept în scris și cu vorba dar nu e ascultat nici înțeles de asupritorii, zilelor de atunci. Nu era altă scăpare pentru poporul românesc, decât ca cu arma în mână să-și revindece drepturile sale. Timpul era scurt și nu se mai putea aștepta. Bunul Dumnezeu trimite în acele vremuri critice omul providențial în persoana lui Axente Sever, care încă își doarme somnul veșnic din 1906 de 22 ani aici în fața noastră. El este mort, dar rămâne vie memoria lui în generațiile tinere și în istoria neamului până la sfârșitul veacului.

Sub conducerea neobositului prefect Axente Sever, Iancu, Balint, apoi a tribunilor ca Vasile Moldovan și alții, se formează primele legiuni române. Avântul și curajul cu care Axente se pune în fruntea legiunilor e nedescris. Nu este omul vorbelor. Purcede la fapte numai decât. Sarcina era grea, dar nu s'a dat înapoi. Anii (48 și (49, au fost ani și lupte de grea încercare pentru poporul românesc din Transilvania. La 23 Octomvrie 1848 Axente dezarmază pe Unguri în jurul Albei-Iulia. Șardul, Benicul, Cricăul, Ighiul și Bucerdea vinoasă sunt mărturiile vitejiei lui. Când Iancu operează în munți, Axente Sever cu cetele de lăncieri dislocate la Blaj și paralel pe valea Mureșului se îndreaptă spre Cluj. E primadată când Ungurii recunosc vitejia acestui popor. La 17 Maiu 1849 intră triumfător în cetatea Alba-Iulia cu 8000 de legionari. Energicul și disciplinatul prefect devine idolul, eroul legendar și pilda de urmat a Românilor. Moare deplin de toată suflarea românească în 1906 la Brașov, lăsând cu limbă de moarte să fie înmormântat la Blaj, în cimitirul „bisericiții“, aproape de Câmpul Libertății, unde s'a împlătit trezirea la viață a neamului românesc.

Alătura de marele învățat și de neîntrecutul prefect, în acest cimitir stă crucea care reamintește locul odihnei de veci a unuia dintre cei mai mari arhieri, binefăcători și luptători ai neamului, mitropolit Al. Șt. Șuluțiu. Născut la Abrud în 1794, în șirul munților apuseni, unde jalea poporului era mai mare și mai neagră ca ori unde, dorește ca în aceste ținuturi să ajungă preot, ca astfel să poată ușura soarta lui. Ajunge preot în Bistra, apoi protopop, vicar și la 1850 episcop-mitropolit la

Blaj. Două erau căile pe cari voia el să îmbunătățească soarta poporului român: școala și lupta pentru drepturile politice. Organizează școlile primare și secundare. Intervine la forurile competente ca clasele liceului din Blaj să se înmulțească la șapte. Sub el cl. I—IV formează liceul inferior, iar cl. V—VII liceul superior. Schimbă planul de învățământ, îmbogățindu-l cu materii noi. — Dar, ca să poată menține aceste școli cumpără moșii pe cari apoi le lasă drept fundațiuni, împreună cu întreaga sa avere — din cari s'au dat stipendii (burse) pentru atâtea generații de studenți.

În ce privește iubirea de neam era român fanatic. — Scriindu-i dela Viena lui Gh. Barițiu, între altele îi zice: „goli, zdrențoși, flămânzi, huliți, împiedecați, subminați vom apăra — că acum e timpul — dreapta cauză a Națiunii, și să nu ne lăsăm de nimica biruiți până când sau ne vom ridica și vom sta cu Națiunea dimpreună tari și triumfători în picioare, sau vom peri cu ea deodată și pentru totdeauna“. Ungurii nu-l puteau vedea în ochi. Românismul lui înflăcărat se poate vedea și din vorbele celor dela Budapesta cu ocaziunea morții sale întâmplată la 1867: „Dumnezeu să-l odihnească“ ziceau ungurii „Bietul arhiepiscop nu a putut face în viața sa un lucru mai bun decât acesta că a murit“.

Românii de pretutindeni însă l-au plâns și l-au jelit, fără deosebire de confesiune.

Alături de acești luceferi ai neamului mai luceau și alte stele pe cerul românesc din acele vremuri, dintre cari mulți se află alătura de acești trei în cimitirul „bisericii“. Să amintim numai pe Vas. Rațiu, Gregoriu Mihali „patriae et nationi suae semper devotus“ (întotdeauna devotat patriei și națiunii sale), cum arată inscripția de pe piatra mormântului. Nu putem trece fără a rezerva memoria lui Ștefan Boeriu, Simion Crainic, Antonelii și Manfi — toți ostași demni și luptători adevărați ai neamului din vremuri de restriște.

Sunt 80 de ani de când voi eroi ai neamului ați aprins de-a binele făclia poporului nostru. Flacăra ei a devenit tot mai mare în decursul deceniilor, încât astăzi ne putem bucura de unitatea națională a tuturor Românilor. Noi urmașii voștri din România întregită v'aducem primos pentru trecutul vostru mareș. Virtutile practicate de voi au încolțit și în sufletele noastre. Le practicăm ca să întărim prin ele pe Românii de pretutindeni, adunați acum într'un singur mănunchiu. Voi ați arat în ogorul neamului, urmași voștri imediați au sămănat, iar generația de azi a secerat și vă pune parastas.

Durmiți în pace eroi adevărați de neam
Căci noi nu vă uităm nici când
Din contră vă vom zice an de an
Cu ochii îndreptați spre-al tuturora Tată:
Fie-vă memoria binecuvântată!

Dr. V. Aftenie,
profesor.

Ședința Partidului național-tărănesc.

După pomenirea din cimitirul tribunilor, fiind vremea înaintată, școlile s'au împărțit pe la mesele lor, iar conducătorii și parlamentarii Partidului național-tărănesc, dimpreună cu delegațiile de prin comune, s'au întrunit în sala cea mare dela Hotelul Univers, unde Partidul a prăznuit în ședință aparte împlinirea alor 80 de ani dela adunarea depe Câmpia Libertății.

Aici s'au rostit cuvântări înflăcărâte de către dd. Dr. Victor Macaveiu; deputații Tănăsescu dela București, Lapedatu dela Constanța, Dr. Valer Moldovan dela Turda și d. Dr. Iuliu Maniu, președintele Partidului național-tărănesc. D. Maniu a spus:

— Toată grija cea lumească s'o lăpădam astăzi dela noi, ca să putem pomeni după cuviință adunarea dela 1848, care a fost începutura libertății neamului românesc. Noi cei de azi ne vom sili să înfăptuim în scumpa noastră țară, pe care nu vom îngădui s'o copărtească nici o putere de pe lume, dreptatea și cinstea! Fără de acestea nu poate trăi, nici înainta, un popor.

Toate cuvântările au fost ascultate de cei prezenți cu cea mai mare însuflețire și uralele: „Trăiască Iuliu Maniu“ nu mai aveau sfârșit.

Mesele

La prânz au fost două mese festive una la Mitropolie, a profesorimii și a delegațiilor oficiali, alta la „Univers“ a Partidului național-tărănesc. În amândouă locurile s'au rostit toasturi. La Curte au vorbit I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile, P. Sf. Sa Episcopul Hossu, d. Ministru Lapedatu, d. Ștef. Pop (București), Dr. Ambroziu Cheșianu, Iacob Popa, Ștef. Pop (Blaj), studentul Vidican, deputatul Vasile Haneș.

O danie pentru Blaj

În cuvântarea sa dela masa Mitropolitană d. *Ministru Lapedatu* a adus la cunoștința Escelenței Sale și înalților oaspeți, că Ministerul Cultelor va da banii de lipsă ca să se isprăvească noua capelă a Arhieriei, și tot d. Lapedatu, a mai spus, că personal va avea grije să se ridice la Blaj o statuie, un bust al marelui cărturar și istoric Dr. Augustin Bunea.

Producțiunile de gimnastică.

În după amiaza zilei de 15 Maiu, școlile sosite la Blaj au făcut în Piața Inocențiu Micu Clain, neînchipuit de frumoase producțiuni de gimnastică, cari au fost deschise cu exercițiile de ansamblu, executate de 42 de școli, deodată.

Au urmat apoi școlile pe rând, arătând care de care jocuri și exerciții mai frumoase. S'au distins:

Școala normală de fete din Beiuș, Liceul de fete din Blaj, Liceul de băieți din Turda, Liceul de băieți din Cluj.

Impărțirea premiilor

Publicarea premiilor s'a făcut în fața Înalt Preasfinției Sale, care ca în toți anii a asistat și a privit cu mare plăcere frumoasele producțiuni din fața Catedralei.

A reușit întâiul la concurs: Liceul Gheorghe Barițiu din Cluj, care primește Cupa Onor. Minister al cultelor și mențiune cu laudă.

Al doilea a reușit liceul „Radu Negru“ din Făgăraș, care primește steagul Blajului și mențiune cu laudă.

Al treilea a reușit liceul „Al. Papiu Ilarian“ din Târgu Mureș, care primește premiul Onor. Minister al Instrucției (o statueta) și mențiune cu laudă.

Celealalte școli cari au luat parte la concurs au primit unele mențiuni cu laudă, altele mențiuni simple, după media pecare au obținut-o.

La concursurile individuale au reușit următorii și au primit medalii:

La aruncarea cu greutate: 1. Chivulescu Constantin, cl. III, școala tehnică, Cluj. 2. Filip Augustin, cl. VIII, liceul „Gheorghe Barițiu“, Cluj. 3. Sava Gheorghe, cl. VIII, liceul „Al. Papiu Ilarian“, Târgu Mureș. 4. Pop Tiberiu, cl. VIII, liceul „Gheorghe Barițiu“, Cluj.

La aruncarea cu disc: 1. Pop Tiberiu, cl. VII, liceul „Gheorghe Barițiu“, Cluj. 2. Comănicu Horațiu, cl. VIII, liceul „Al. Papiu Ilarian“ Târgu-Mureș. 3. Muntean Traian, cl. VII, liceul „Decebal“, Deva. 4. Neguș Gavrilă, cl. IV, Școala de conductori tehnici, Cluj.

Salt în lungime: 1. Constantinescu Ilarie, cl. VII, liceul „Moise Nicoară“, Arad. 2. Marian Petru, cl. VI, liceul „Moise Nicoară“, Arad. 3. Scorțescu Ioan, cl. VII, liceul „Gheorghe Barițiu“ Cluj. 4. Fleșeriu Ioan, cl. VII, Școala normală, Blaj.

La salt în înălțime: 1. Rânea Ioan, cl. VIII, liceul „Radu Negru“, Făgăraș. 2. Pete Romul, cl. VIII, liceul „Decebal“, Deva. 3. Cincora Emil, cl. VIII, liceul „Aurel Vlaicu“, Orăștie. 4. Sângeorjean Nic. liceul „Titu Maiorescu“, Aiud.

La alergare: 1. Scorțescu Ioan, cl. VII, liceul „Gheorghe Barițiu“, Cluj. 2. Fleșeriu Ioan, cl. VII, Școala normală, Blaj. 3. Petrașcu E., cl. VII, liceul „Aurel Vlaicu“, Orăștie. 4. Ionescu Nicolae, cl. VII, liceul de băieți, Câmpina.

DE PRIN SATE.

Scrisoare din județul Mureș

Mura-mică, 6 Maiu

Azi s'a ținut în comuna noastră ședința Cercului Cultural al învățătorilor grupul 14 „Chihrieul de sus“, condus de d. *Gheorghe Scridon*, președintele acestui cerc. Cu această ocaziune, locuitorii comunei au avut parte de o serbare dintre celea mai înălțătoare. D. *Ioan M. Roiban*, învățător local, a pregătit cu elevii un program compus din 25 de puncte, între cari și piesele de teatru: „Mai adă una“ și „Nu vă certați pentru copii“. Rolurile mai însemnate din acestea piese le-au avut elevele și elevii: Iuliana Mare cl. VII, Dumitru Cioba, Rozalia Potea, Andrei Marc cl. VI, Gheorghe Demeter, cl. III și Valeriu Mare cl. II.

Cuvântări au ținut dd. *Gheorghe Scridon* președintele cercului și *M. Fagreral* învățător în Habic.

La frumoasa șezătoare au fost de față pe lângă locuitorii comunei noastre, și un număr destul de frumos din comunele din jur. Laudă deosebită i-se cuvine dlui învățător Roiban, care de 2 ani de când se află în comuna noastră, a știut în repetate rânduri să ne facă astfel de serbări, prin cari vaza comunei s'a ridicat nespuse, dimpreună cu foloasele sufletești.

Vasile Demeter
președintele com. școlară

Școlilor din Beiuș

Inchinare la 100 de ani dela întemeiere.

Ziduri sfinte 'ncărunțite,
Azi mii de suflete v'adoară:
Voi sfinte-a inimei comoară,
Azi din tot sufletul creștin
O rugă către cer se 'nalță,

Vă salutăm azi cu credință
Mărețe ziduri! Și cu voi
Serbăm un veac, de când pe noi
Ne adăpați cu apa vie,
Adusă dela mama Roma!

Sute de veacuri înainte
Să înfloriți, să luminați,
Credință, suflet, să ne dați!
Și dragoste de neam și țară,
Cum ne-ați mai dat. Și 'n veci de veci
Tot proslăvite să fiți iară!

Vasile Gh. Flueraș
cl. VI liceală din Beiuș

Grăunțe sufletești

Care este legea noastră cu adevărat strămoșească.

Dupăce despre încreștinarea Românilor avem trei păreri de ale învățaților, noi vom primi-o pe aceea care se pare că este mai bună și mai bine dovedită. Oă bine să ne însemnăm: despre începutul neamului românesc și despre încreștinarea lui nu avem nici o însemnare mai de dai Doamne a nici unui istoric de pe vremuri, așa că învățații sunt siliți să caute a dovedi felul de încreștinare al Românilor prin alte mijloace.

Cel mai bun mijloc însă de a dovedi nu numai originea (obârșia) ci și încreștinarea unui popor este însăși limba sa.

Popoarele adevărat împrumută unele dela altele nu numai obiceiuri, ci și meșteșuguri, și deodată cu aceste obiceiuri și meșteșuguri împrumută și numirile lor. Astfel din limba unui popor se poate dovedi cum se cade, că dela cine a învățat poporul obiceiul sau meșteșugul acela.

Marii noștri învățați dela Blaj, George Șineai, Petru Maior, și Samoilă Micu Clain bunăoară, mergând la Roma la învățatură, au băgat de seamă că limba noastră românească seamănă foarte mult nu numai cu cea italienească ci și cu cea latinească. Căutând apoi să vadă mai de aproape asemănările, au băgat de seamă că cuvintele cele mai mult folosite în limba noastră toate sunt de origine latinească. De pildă numirile părților trupului: braț, barbă, beșică, brâncă, buză, călcăiu, cap, carne, cerbice, coapsă, cot, creier, deget, dinte, falcă, față, foale, frunte, geană, genunche, gingie, grumaz, gură, inimă, limbă, măduvă, mădușlar, măruntae, măsea, mațe, mână, mustață, nare, ochiu, os, palmă, păr, picior, pele, pept, pânțece, pleopă, plumână, pumn, rărunchiu, sân, sânge, spată, splină, sprânceană, subsuoară, sudoare, tâmplă, țâță, umăr, unghie, ureche, vână, zgrăbunță și altele multe.

Tot latinești sunt și numirile: casă, țaran, lemn, lut, fereastă, câne, masă, scaun, almar, câmpie, grâu, săcară, orz, verdeață, curte, prun, măr, car, bou, vacă, capră, oaie, mulg, găină, porumbiță, pâne, apă, fântână, lapte, vin, țară, îmbrăcăminte, schimb, vară, iarnă, primăvară, toamnă, vânt, precum și toți numerii: unu, doi, trei, și așa mai departe. Cu un cuvânt toate cuvintele cari se folosesc mai des, fiind de obârșie latină, ba până și schimbările cuvintelor, ei au dedus cu tot dreptul că poporul român trebuie să fie de origine latină.

Învățații de mai târziu au și primit părerea aceasta, așa că astăzi toți învățații tuturor popoarelor sunt de aceeaș părere, și limba românească o înșiră între fiicele limbii latine, dimpreună cu pe cea italiană, franceză, spaniolă și portugaleză.

Sunt, nu-i vorba, în limba noastră și cuvinte de altă origine, dar acelea au

fost împrumutate mai târziu, dela popoarele cu cari am venit în atingere, ca bulgarii, rușii, slovacii, grecii, ungurii, sașii. Cuvintele acestea de origine streină sunt însă foarte puțin folosite în limba noastră, așa că un mare învățat al nostru, dl dr. Sextil Pușcariu, profesor la universitatea din Oluș, spune că a numărat toate cuvintele câte sunt tipărite pe câte o pagină de tipar și le-a căutat originea. Urmarea a fost că 90 la sută a cuvintelor au fost de origine latină, și numai 10 de origine streină.

Precum s'a putut dovedi din cuvintele folosite în limba noastră că această limbă este de origine latină, întocmai așa se poate dovedi, tot din limbă, că dela cine am primit noi legea creștinească, dela latini (romani) ori dela greci. Dacă cuvintele mai de căpetenie în legătură cu legea creștinească, vor fi de origine grecească, dela greci a trebuit să primim creștinismul, dar dacă cuvintele mai de căpetenie, în legătură cu legea creștinească, vor fi de origine latinească, dela latini a trebuit să primim și creștinismul.

Ce vedem însă? Aproape toate cuvintele mai de căpetenie, în legătură cu creștinismul, sunt de origine latinească, și anume: biserică, Dumnezeu, Duminecă, cruce, Crăciun, Rusalii, drac, zână, zănată, sărbătoare, ajun, altar, botez, creștin, a se cumineca, închinare, martir, liturghie, lege, botez, păcat, păgân, păresimi, Paști, a răposa, rugăciune, vergură, Sânta Scriptură, a cununa, a priveghia, Florii și altele multe.

Văzând învățații neamului nostru că cele mai multe și cele mai vechi și mai de căpetenie cuvinte, în legătură cu religia și credința, sunt de origine latinească, au început să cerceteze cauza acestui lucru. Și, dupăcum la vremea sa, mării învățați ai Blajului au dovedit, tot din cuvintele limbei noastre, că limba românească este de origine latină, — tot așa au dovedit învățații de mai târziu, tot din cuvintele limbei noastre, că pe noi nu ne-au încreștinat nici grecii nici slavonii (rușii, bulgarii, slovacii, sârbii), ci romanii cei vechi. Interesant e că aceasta nu o spun numai învățații uniți, ci mai cu seamă cei neuniți, în frunte chiar și cu preoți ortodocși, dupăcum vom vedea în numerii viitori.

Înainte de a vedea însă ce ce spun mării învățați ai neamului, îi vom urmări, cum o dovedesc ei aceasta, și vom vedea, cum am ajuns noi la cuvintele: Duminecă, păresimi, biserică și creștin, cari toate dovedesc, mai pe sus de orice îndoială, că noi numai dela romani am putut primi legea creștinească și că prin urmare o bună vreme noi ne-am ținut de biserica Romei.

Iuliu Maior.

Cât jertfese catolicii în noi pentru sfintele misiuni. În anul 1927 creștinii catolici din toate părțile lumii au trimis sfântului Părinte dela Roma nu mai puțin de 46 milioane 380 mii lire italiene, ca cu acești bani să se ajutore noii creștini, pe cari îi aduc la religia catolică misionarii. Dacă luăm în socotință că o liră italiană face astăzi 8 lei 80 bani, oricine își poate închipui ce sumă mare este aceasta. Câtă credință, câtă tărie, câtă oțărnicie au catolicii apuseni! Omul stă mirat când cerește faptele lor cu adevărat minunate. Putem fi mândri noi românii uniți că facem și noi parte dintr'o atât de falnică biserică.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Serbări culturale la Severin

— Adunarea generală a Societății „Teatrul“ și Biblioteca I. G. Bibicescu —

În orașul Turnu Severin de lângă Dunăre unde se mai pot vedea și astăzi picioarele podului celui mare, peste care și-a trecut Traian Împăratul legiunile în Dacia înainte cu 1823 de ani, este o foarte harnică tovarășie culturală, care susține teatrul orășănesc și vestita bibliotecă I. G. Bibicescu. Aceasta societate, care, pe lângă alte binefaceri, mai și împarte an de an numeroase biblioteci sătești în tot cuprinsul țării, își ține în acest an adunarea generală în ziua de 3 Iunie, în mijloc de mărețe serbări culturale.

Serbările vor fi patronate de însăși Alteța Sa Regală Prințesa Mamă Elena și de Majestatea Sa Regele Mihai I.

În programul ședinței sărbătorești:

Se vor premia Bibliotecile cele mai harnice cu bani și diplome de onoare. Tot în această ședință, se va face și predarea în mod solemn a 27 Biblioteci populare: Județul Timiș-Torontal 9; Despărțământul Astra din Cetatea Albă 5; Despărțământul Astra din Dobrogea 2; în satul Talmaz (Basarabia) locul natal al Domnului Ștefan Ciobanu profesor Universitar și membru al Academiei Române; precum și 10 biblioteci în județul Mehedinți, și câte o colecție de cărți și reviste vechi liceelor din Lugoj, Caransebeș, Școala Normală Caransebeș și Școala Superioară de Comerț Orșova, și a.

După serbări, în ziua de 4 Iunie, se va face o călătorie de plăcere, cu vaporul, dela Turnu Severin la Cazane și înapoi, cu opriri în Orșova și în insula Ada-Kaleh.

Nouă ne face mare plăcere să publicăm programul acestor serbări, căci conducătorul societății și al bibliotecii I. G. Bibicescu din Turnu-Severin este un fost elev al Școalelor noastre din Blaj, d. Coriolan Buracu, un inimos bănățean, care nu și-a uitat nici când de Blaj și de prietiniții săi din copilărie, cu cari a crescut împreună.

Un munte de piatră acră

În China, aproape de orașul Lion-Chik, se află un munte, în care se găsește numai piatră acră. Din acest munte se scoate piatra acră încă din vremurile cele mai vechi. Bucățile mari tăiate din munte se topesc mai întâiu, apoi se pun în apă fiartă, în care se formează bulgări mari și frumoși de piatră acră.

Piatra acră se mai numește și alaun și se întrebunțează foarte mult ca leac și pentru limpezirea apei tulburi.

Turcii și câinii

Turcii urăsc foarte mult câinii. Nici nu mai țin acasă câni, ci pe toți îi exilează într'o insulă din Bosfor. Ca să-și arete ura față de creștini, îi numesc câini. Poate de aceea, și creștinii pun nume câinilor „Sultan“. În zilele trecute, pe frontiera, dintre Grecia și Turcia, un soldat grec păzea frontiera. Soldatul avea un câne foarte credincios. Cânele, fără să-și deie seama că nu-i jertat să treci frontiera, a trecut în Turcia. Un soldat turc, văzându-l l-a pușcat. Soldatul, văzându-și cânele pușcat, s'a supărat și a pușcat după soldatul turc. Din cauza aceasta s'a născut o încăierare între soldații greci și turci. Din nenorocire însă, n'a fost nici un mort afară de bietul câne.

Abatele Zavoral la Blaj

În ziua de 16 Maiu a sosit în orașul nostru Sfinția Sa Părintele Abate Metodi Zavoral, marele oaspe și prietin al țării noastre. Bunul călugăr alb dela Praga a vizitat în această zi mai întâiu mormântul răposatului canonic Ion Micu Moldovanu, prietenul lui Urban Iarnick, cel dintâi ceho-slovac care a cercetat Blajul și ne-a învățat limba. Lângă acest mormânt Sf. Sa a rostit o călduroasă rugăciune, oprindu-se timp îndelungat lângă umila cruce de lemn.

Apoi a văzut institutele de învățământ, catedrala, școlile, biblioteca centrală și celelalte. Înaltul oaspe a fost găzduit de Înalt Preasf. Părintele Mitropolit Vasile.

Joi, în 17 Maiu, Părintele Zavoral a fost invitat la masa festivă, oferită de către Primăria Blajului, la care au luat parte tot ce are Blajul mai ales, în frunte cu reprezentanții Veneratului Capitlu și Oficiile Administrative, în frunte cu d. Dr. Ion Zileriu, subprefectul județului.

Masa era foarte frumos aranjată și împodobită cu flori.

S'au ridicat toaste de către dd. primar Ștefan Dragoș, Dr. Ambroziu Chețian, subprefectul Dr. Ion Zileriu, Ștefan Pop, Dr. Ioan Bălan, Locot. Iordan, Dr. N. Lupu, Dr. Victor Macaveiu, A. Lupeann și alții, prezentând omagiile Blajului în fața Ilustrității Sale Păr. Zavoral.

A răspuns Abatele, spunând că venind în România, gândul i-a fost între celea dintâi orașe la Blaj, unde s'a născut conștiința națională a Românilor! Nu voiu uita niciodată celea văzute și simțite aici, alături de Preasf. Mitropolitul Vasile și de mormântul marelui Micu Moldovanu.

În aceeași zi Ilustratea Sa Abatele Zavoral a plecat la Cluj.

Sărbătoarea de 10 Maiu. Marea sărbătoare națională de 10 Maiu s'a sărbătorit în toată țara cu mare paradă. La noi în Blaj s'a slujit o sfântă liturgie de către vicarul mitropoliei și directorii și profesorii institutelor de învățământ, la care a luat parte și Înaltpreasfințitul mitropolit Dr. Vasile Stăciu. La ora 11 di docent universitar Nenitescu dela București a ținut, în sala de gimnastică a liceului, o interesantă conferință despre regele Ferdinand. Corul elevilor dela liceul de băieți a cântat „Trăiască Regele” și „Pe al nostru steag”, iar doi elevi au declamat. Toate casele au fost împodobite cu steaguri tricolore.

Principele Nicolae — locotenent colonel. În ziua de 7 Mai A. S. R. Principele Regent Nicolae a fost înaintat de către ceilalți doi regenți la rangul de locotenent colonel la regimentul 2 de artilerie grea.

Vreme grea la Budapesta. În ziua de 9 Maiu asupra orașului Budapesta s'a deslănțuit o furtună asemănătoare cu cea din Cluj. Arbori de sute de ani au fost smulși din pământ, case au fost descoperite, ferestri sparte și oameni răniți greu. Pagubele sunt mari, mai cu seamă pe insula Margareta.

Furtuna dela Brașov și Chișinău. Miercuri noaptea o groaznică furtună s'a deslănțuit asupra Brașovului. Copaci bătrâni au fost desrădăcinați și culcați la pământ, foarte multe case au fost descoperite, unele case mai slăbuțe au fost chiar dărâmate, firile telefonice și telegrafice au fost rupte, mai mulți oameni răniți, sute de geamuri sparte. Joi noaptea spre Vineri asemenea furtună a făcut aceleași pagube și la Chișinăul Basarabiei.

Un glonț rănește trei oameni. În ziua de 10 Maiu câțiva soldați petreceau pe câțiva întemnițați pe trenul personal Nr. 303. Ei s'au coborât de pe tren în stația Ploești. Soldatul Radu Ion din reg. 32 inf. ținea arma cu țevă spre pământ. Deodată arma s'a descărcat și glonțul s'a lovit de asfaltul peronului, iar de acolo a trecut prin picioarele drepte alor 3 oameni cari așteptau trenul, oprindu-se abia într'al treilea picior.

Veniturile și cheltuielile statului. Dupăcum se vede din arătarea ministerului de finanțe, țara noastră a cheltuit în cele dintâi 4 luni ale anului acestuia cu 4 miliarde 125 milioane mai mult decât a câștigat. În aceleași luni ale anului trecut paguba statului a fost numai de 1 miliard și 200 milioane. În socoata aceasta nu sunt luate căile ferate, posta și altele, cari cele mai multe lucră tot cu pagubă.

Cum pot slăbi oamenii grași în câteva ore. Medicul german dr. Flaxländer a ținut o conferință în fața congresului medical dela Washington (Statele Unite din America de nord). El a spus că a aflat un metod prin care este în stare ca în vreme de câteva ore să facă să slăbească și cel mai gras om. A mai spus-o apoi că aceasta nu o face prin leacuri ci prin puterea electricității și că felul lui de a slăbi nu este primejdios pentru sănătate.

Stâncile au căzut pe un tren express. În seara de 10 Maiu trenul express care mergea cu o repeziciune grozavă dela Ancona spre Brindizi (Italia), ajungând sub un munte, a fost îngropat de stâncile cari au căzut pe el, în urma unei ploii groznice. Au murit 17 oameni, iar 22 au fost răniți greu. Soldații au început lucrările de desgroapare.

Iarăși bombă la Sofia. Cetitorii noștri își mai aduc aminte cum, înainte cu câțiva ani, niște comuniști au aruncat în aier catedrala din Sofia. Zilele trecute iarăși s'a întâmplat un nou atentat cu bombă la Sofia, de astă dată împotriva unei bănci. Poliția n'a putut afla, cine este răufăcătorul, dară se crede că este tot un comunist sau bolșevic. Banca nu s'a dărâmat, s'a stricat numai puțin la poartă și i-s'au spart ferestile. De altfel marea aguditură a spart ferestile și celorlalte zidiri de pe strada pe care se afla banca aceea, care este cea mai mare și mai bogată din întreagă Bulgaria.

Frig și zăpadă. În munții Severinului și ai Carășului a căzut zilele trecute zăpadă. Tot așa la Predeal și în munții Giurgeului. La Berlin și în alte orașe mari a Germaniei a nins în noaptea de 9 spre 10 Mai. E frig pretutindenea ca iarna, oamenii fac foc și și-au luat căpăturile de iarnă iarăși la purtare.

Cât vin se produce în Europa. În anul trecut s'au produs în Franța 49 milioane de hectolitri vin. (Un hectolitră conține 100 litri), în Italia 35 milioane, în Spania 28, în Portugalia 6, în România 4, în Iugoslavia 2, în Ungaria 1 și 1/2, în Bulgaria 1 și 200 mii, în Elveția 300 mii, în Cehoslovacia 210 mii și în Austria 200 mii.

A murit, vorbind către popor. Ministrul comerțului și vămilor din Anglia ținea tocmai o vorbire către popor, în orașul Sidney. Pe când vorbea mai înfocat, a amețit și apoi a murit. El era în vârstă de 63 ani.

Prea multe femei. Berlinul este orașul femeilor. Dovada e că acolo sunt 300 de mii de fete, trecute de 20 de ani, și încă nemăritate. Berlinzele însă nu se supără prea tare pentru aceasta, ci lucră, ca să și uite de dorul măritatului. Dovada e că între 3 milioane 400 mii de lucrători, 2 milioane sunt femei și numai 1 milion și 400 mii bărbați.

Prăpădul cutrămurilor din Turcia. În urma cutrămurilor din Turcia, despre cari am scris și noi în numărul trecut, s'au dărâmat 800 de case și au murit sub dărâmturi 32 de oameni.

Ce a făcut Kun Bela în Crimeia. Kun Bela, vestitul conducător al bolșevicilor unguri, care acuma stă la răcoare într'o temnița din Viena, este unul dintre cei mai săngeroși și cruzi oameni din căi a cunoscut vreodată istoria. Se apropie de vestitul tiran Nero, care a poruncit să se ucidă atâția creștini.

Fugit pe vremuri, de frica armatelor române, cu aeroplanul în Rusia, acolo a fost numit comisar al poporului, în Crimeia, o parte de miazăzi a Rusiei, care străbate ca o peninsulă în Marea Neagră. Un scriitor francez povestește adevărate grozavii despre Kun Bela. El le știe dela o îngrijitoare de bolnavi, care numai cu mare greu a scăpat de moarte. Aceasta spune că Kun Bela a poruncit să se împuste între 60 și 70 de mii de oameni, bărbați, femei și copii. Pe bieții osândiți la moarte el îi ținea în pivniți și nu le dădea de mâncare decât puțin grâu și sare, de beut însă nimica. Impușcarea se făcea cu mitraliere, iar cei osândiți erau duși la moarte desbrăcați de tot. Și mai trist e că se ucideau până și bolnavii. Astfel din spitalul orașului Alupka au fost impușcați 272 bolnavi și răniți.

Doi morți pentru o floare de scumpie. Fritz Resch, șeful de echipă din serviciul fabricii de vagoane „Vulcan” din București Noi, a trecut, însoțit de un prietin al său, prin grădina fabricii „Vulcan” și a rupt o floare de scumpie (liliac). În clipita aceea păzitorii grădinei au tăbărit asupra lor și i-au lovit în cap cu câte un drug de fier. Dar ei nu s'au îndestulit cu atâta, ci au mai tăbărit asupra bieților lucrători și cu cuțitele, pe Resch omorându-l cu o împunsătură la inimă, iar pe celalalt rănindu-l greu.

Pilda femeilor bavareze. Săptămânile trecute s'a sărbătorit în Bavaria, o țărișoară catolică a Germaniei, așa numita zi a femeilor catolice. Cu acest prilej s'au spovedit și cuminecat nu mai puțin de 70 de mii de femei catolice din Bavaria.

† **Lucreția Papin n. Barbu** protopopeasă gr. cat., după lungi și grele suferințe, suportate cu răbdare creștinească, împărășită cu s. Taine ale muribunzilor, a adormit în Domnul în ziua de 6 Maiu ora 2, în etate de 58 ani, și în al 40-lea al fericitei sale căsătorii. În mormântarea s'a făcut Marți în 8 Maiu, în cimitirul gr. cat din Iernut.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Un groaznic omor la București.

Luni în 7 Mai s'a întâmplat la hotelul „Carol” dela București un omor groaznic, al cărei jertfă a fost un samsar cu numele Șulem Fialca, de origine din Ucraina. Acest samsar cumpăra și vindea bani străini: dolari, lire sterline, franci francezi, și astfel își agonisise o avere destul de frumoasă în cei 10 ani de când se află în România.

În ziua omorului un domn necunoscut a mers la hotelul „Carol” și a cerut o cameră pentru inginerul A. Sakalsky dela Cernăuți. Portarul i-a dat camera Nr. 84 dela etajul al patrulea. Intrând în cameră, și-a lăsat acolo o geantă, și a plecat. La orele 3 a venit încă odată la hotel și a întrebat, nu cumva a sosit încă inginerul Sakalsky. Răspunzându-i-se că nu, a plecat din nou, iar la orele 5 s'a înapoiat, însoțit de samsarul Fialka. Portarul, necunoscându-l pe Fialka, l-a întrebat pe chiriașul camerei, dacă însoțitorul său este inginerul. Necunoscutul a răspuns că nu, dar că merg amândoi în cameră și-l așteaptă acolo pe inginerul, care trebuie să sosească din minut în minut.

Pe la 6 însoțitorul lui Fialka s'a dus din hotel, fără să-l observe suflăt de om. După cinci minute un domn și o doamnă, cari locuiau în camera Nr. 83, a coborât iute scările și au spus portarului, că în camera 84 a trebuit să se întâmple ceva groaznic, pentru că se aude o horcăitură ca a unui om care trage de moarte. Portarul s'a dus numai decât la fața locului și l-a aflat pe samsarul Fialka într-o baltă de sânge, cu capul spart, trăgând de moarte. Iute a avizat poliția, care a sosit și a făcut cercetările de lipsă, iar pe Fialka l-a transportat la spitalul Brâncovenesc, unde pe la 8 ore seara a și murit.

În geanta lăsată de ucigaș acolo au aflat un ștergar și o osie groasă de automobil, învelită în hârtie cu care a lovit în cap pe Fialka. Până la scrierea acestor șire poliția încă n'a dat de urma ucigașului, a constatat însă că inginer A. Sakalsky în Cernăuți nu există și că ucigașul trebuie să fie un om care se pricepe bine la astfel de lucruri.

Postul Sasului

Se 'ntâmplase că 'ntr'o iarnă,
Lângă vale colo 'n sat,
Un Român și'un Sas de-odată,
Porc de Crăciun au tăiat.
Românașul sărac, bietul,
Taie și el un șoldan,
Pe când Sasul, om cu stare,
Taie dragă o namilă
De porc, cât un junc de-un an.

— Ei Iuan! 'ncepe Sasul —
Ce faci tu c'un porcelaș
Și de unde mânzi tot anul,
Coaste, șune? Și de unde,
Ai unsoare de rantaș?
Căci uite, porcu-i cam mic,
Nui slănină mai nimic.
— Apoi de, — zice Românul,
Facem și noi cum putem,
Mâncăm pâine, mămăligă,
Mai de post pre cum avem,
Căci uite, Românul nost,
Mai fine și câte-un post.
Căci de nu cruți când ai mult,
Apoi mânzi, vecine dragă,
Ioată vara de 'nprumut.

Intr'o zi, în miezul verii,
Parcă a fost sorocit,
Că Sasul nost și Românul,

Amândoi la coasă 'n luncă,
De'odată s'au nimerit.
Și coseau oamenii noștri,
Cari de care mai cu zor,
Ca s'arste cine face
Până 'n seară mai mult spor.

— Hei, zice Iuan de'odată,
Pore că am slămânzit,
Oare n'ar fi drept vecine,
Să ne punem la prânzit?
— Che bine zici, măi Iuane,
Parcă și mie mi-e foamă.
Cată Sasul traista iute,
Și vasul din cari bea apă,
Din traistă scoate'o ridiche,
Pânea și'o mână de ceapă.
Dar Iuan, ca tot creștinul,
Face'ntăi o sfântă cruce,
Și se pune și el bietul,
Lângă Sas ca să îmbuce.
Scoate și el din străicută,
Un cârnaț, fript de aseară,
Și trei coaste tăvălite,
De Firuța în păpară.
Și îmbucă omul nostru,
Din coaste și din cârnaț.
Și întreabă pe stăpânul:
Ce mai zici, vecine Han?
— Nu știu ce să zic Ioane,
Dar legea nost încă-i prost,
Căci nu spuns s'avem și noi,
Ca Românii câte'un post,
Ci mâncăm tot de o dat.
Pân vedem că sa gătat.
Dar noi știm că voi Românii,
Țineți două posturi mari,
La Paști și la Moș Crăciun,
Atunci când nu-i mult de lucru,
Și vezi ala-i lucru bun.
Dar la noi e lucru prost,
Că noi vara ținem post,
Noa acum cum punem nume,
La postu din miezul verii?
— Stai că spun eu cum să chiamă;
Ala-i postu neaverii.
— O! Der Taișal, zice Sasul,
Mutter meu fost un nebun,
Făcut la mini un Sas mare
In loc să fac' — un Rumun!

Peșelca

Iuliu Domșa
învățător

Broaștele și malaria

Boala numită malarie sau friguri de baltă, e purtată dela un om la altul de un fel de țânțar numit țânțar anofel. Pentru ca să se împiedece lățirea boalei, trebuie prăpădiți țânțarii. Lupta în contra țânțarilor se poate purta și cu ajutorul broaștelor. Să știe, că din ouăle de broască ies niște pui mici, cu coadă, cari seamănă mai mult cu un pește și cari trăiesc numai în apă. Din acești pui, numiți mormoloci, oamenii prin unele locuri îi mai numesc, vițelari, se fac broaștele.

Sunt un fel de broaște, ce se chiamă, „picior de hârleț”. Mormolocii acestor broaște, trăind în apă, alături de puii țânțarilor purtători de malarie, mănâncă puii de țânțari, așa că nici unul nu mai rămâne. Prin aceasta broaștele împiedecă lățirea malariei.

În Mexico, anume se îngrijesc mormolocii și se pun prin bălți, să mănânce țânțarii. Acum s'au luat măsuri ca acestea broaște să fie grijite și duse peste tot locul, pe unde este vre'un țânțar purtător de malarie.

□ □

Buruieni rele

ODOSUL

Aproape nu este holdă fără odos. Te sfarmi în tot chipul, cum a putut să crească, deoarece semința a fost aleasă ca pe masă.

Până când inspică nici nu-l recunoști, mai ales dacă crește prin ovăs.

Frunzele sunt ca și ale ovăsului: lungi și destul de late. De aceea se mai numește și ovăs-sălbatic.

Prin ovăs nu-l prea recunoști nici dacă înflorește, deoarece spicul este ca și al ovăsului, cu crengi rămurate.

Dacă s'a copt, se văd fructele, cari sunt invalite într'o coajă negrie și păroasă. La un capăt fructul are un fir lung și îndoit ca un genunche. Feciorii și fetele cu semințe de odos vreau să-și cunoască viitorul. Anume pun în scuiptat două fire de semințe, numindu-le cu numele alor doi tineri. Din cauza plesnirii beșicutelelor de scuiptat și din cauza perişorilor ce se găesc pe semințe, acestea încep să se sucească. Dacă se sucesc, alăturându-se unul lângă celalalt, tinerii se vor lua. Dacă însă se depărtează unul de celalalt, tinerii se vor despărți.

Cât ce s'au copt semințele, cad la pământ. Fiind cu perişori, nu pot fi spălate ușor de ape. Rămân lipite de pământ și, când vine o vreme potrivită, încolțesc și cresc, împetritând chiar și holda cea mai aleasă și scărițând prețul grâului sau ovăsului.

De odos ne putem scăpa, smulgându-l din holdă, când începe să inspică, să nu mai apuce seminți să cadă jos.

Semința de grâu în care este odos, se alege bine, și numai după aceea se seamănă.

Pirul

Prin locurile aratoare și văroase, prin livezi și prin grădini, crește un fel de iarbă stricăcioasă, anume *pirul* sau *chirul*. Calitatea văroasă a pământului oamenii o cunosc după abundența în pir, ce crește în acel pământ.

Pirul are în pământ un cotor lung și târâtor. De pe cotorul acesta cresc în jos rădăcinile, cari îi sug hrana din pământ, iar în sus cresc frunzele cari sunt lungi ca linealele și aspre pe partea deasupra. Florile sunt verzi și grupate în spice.

Unii oameni adună cotoarele — rizonul — pirului și fac din ele o beătură răcoritoare, care ajută la curățirea stomacului. Acesta este un bine foarte mic pe lângă stricăciunile ce le face agriculturii.

În pământul, în care s'a incubat pirul, holda este slabă. Pricina e, că se întinde și se crengurește prin pământ așa de tare încât holda nu mai are loc unde să se desvoalte. Înzădar rupi și scoți afară cu

plugul o parte din acestea crengi, celea rămase se lungesc și se desvoaltă din nou.

De aceea dacă vrem să scăpăm de pir, trebuie să arăm adânc. Numai o arătură adâncă și fără greșuri poate să scoată pirul din rădăcină.

Arătura se grăpează bine cu o grapă cu colții lungi. Pirul scos cu grapa se adună de pe arătură și se lasă să se uște ori se arde.

Semința de grâu încă se curăță bine să nu fie în ea nici un fir de pir, căci acesta încă incolțește deodată cu grâul și se desvoaltă mai repede ca și grâul, împiedecându-l în creștere.

Ion Popu-Câmpeanu.

Cărți nouă

Biblioteca populară a Asociațiunii

Asociațiunea „Astra” a hotărât, pentru anul 1928 o nouă întocmire, cu privire la cuprins, a *Bibliotecii sale populare* și un nou fel de răspândire a broșurilor cuprinse în aceasta. Broșurile acestea, tinzând culturalizarea încât mai multe direcțiuni a *masselor* și a *tinerimii*, apar anul acesta în două serii, una primăvara, alta în ultimele luni ale anului. *Călimdarul pentru popor* al „Astrei” apare la toamnă.

S'a hotărât totodată, că broșurile să nu se mai dea gratuit, parte pentru motive de ordin educativ, ca să deprindem poporul la jertfe — adevărat că foarte mici — și pentru cultivarea sa prin lectură extrașcolară și să-l desvătăm de-a crede, că societatea e obligată veșnic la pomană pe terenul acesta, — parte pentru a incasa cel puțin ceva din cheltuielile avute cu tipărirea, dându-se astfel posibilitatea de-a mări numărul broșurilor dintr'un an și de-ale îmbunătăți din punct de vedere tehnic.

De altminteri prețul lor — dela 2 la 6 lei exemplarul — e atât de minimal încât nimeni nu ar putea motiva neputința de-a le cumpăra.

S'a hotărât totodată, ca instituțiile sau persoanele convinse de necesitatea răspândirii broșurilor din Biblioteca populară a „Astrei” să beneficieze de un *rabat de 25%* pentru numărul dela 10 exemplare în sus din din aceeași broșură. Renunțându-se la rabat, în prețul lui se pot da broșuri în plus.

Seria de primăvară a broșurilor din anul 1928 cuprinde următoarele:

1. Răsboiul pentru întregirea neamului românesc (1916—1919). Povestit de Victor Lazăr. Prețul 6 lei.

2. Cultivați legumi în grădinile voastre! Sfaturi date de Victor Lazăr. Prețul 2 lei.

3. Poezii bănățenești, de Victor Vlad Delamarina. Prețul 3 lei.

4. I. Răsboiul româno-ruso-turc din 1877 și 1878. — II. Andreiu Florea Curcanul. — III. Câteve poezii despre răsboiul din 1877—1878. Prețul 4 lei.

5. Ingrijirea copilului mic până după înțarcare. Sfaturi Pentru mame. Prețul 3 lei.

6. Cărlanii sau doi țărani și cinci cărlani. Piesă într'un act de Const. Negruzzi. Cu lămuriri asupra felului cum trebuie să se joace, date de dl Nicolae Băilă, directorul artistic al „Astrei”. Prețul 3 lei.

7. Copii cu renume. Biografii povestite tinerimii noastre de Victor Lazăr. Prețul 4 lei.

8. Biografia părintelui Vasile Lucaci, povestită pentru popor de Alexandru Ciura. (Manuscrisul trimis de secțiile „Astrei” din Cluj). Prețul 5 lei.

9. Bucătăria gospodinei dela sate. Sfaturi și rețete de mâncări date de Ana Victor Lazăr. Prețul 4 lei.

Comenzile se fac pe adresa: *Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra”, Sibiu, Str. Șaguna, 6.*

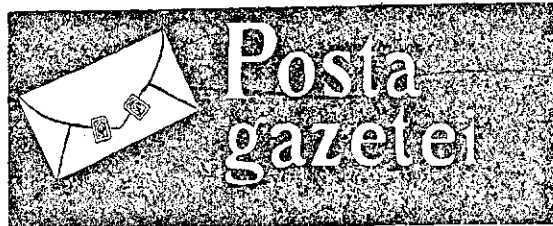
Noul mers al trenurilor.

Incepând cu ziua de 15 Maiu 1928, circulația trenurilor prin gara Blaj este următoarea:

Spre București:		Spre Cluj:	
Ora	6.42 expr. (Arad)	Ora	0.04 expr. (Arad)
>	7.19 personal	>	5.30 personal
>	12.24 expr. (Arad)	>	7.36 accel. (Arad)
>	13.36 accelerat	>	8.43 express
>	16.51 personal	>	12.04 personal
>	22.30 express	>	17.05 accelerat
>	23.32 accel. (Arad)	>	18.22 expr. (Arad)
>	0.10 personal	>	22.29 personal

Târnavă mică:

Pleacă: Ora	7.40	Sosește: Ora	11.40
>	14.00	>	22.08

Adam Răduță în B. Suma de 611 Lei pe cari ni i-ai trimis am primit-o în 21 Decembrie anul trecut, cu care am achitat toată restanța ce ai avut-o la noi.

Miron Negreanu I. Vasile în B. Din cărțile administrației noastre am aflat, că D.Ta ai plătit abonament pe anul 1927 suma de 160 Lei dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1927. Bani trimiși acum în suma de 180 Lei i-am introdus ca abonament plătit pe întreg anul 1928 și nu până în 1 Maiu 1929 cum ni-ai scris pe cuponul mandatului.

Iuliu Privicky în S. Am primit, prin dl. profesor Iuliu Maior, 180 lei, plata abonamentului pe anul 1928.

Grigoriu Vinț în Ih. Am primit 110 Lei, cu cari ești achitat la Gazetă până la 31 Decembrie 1928.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

Cărți bisericești

Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie, a Domnului și Dumnezeu-lui nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită Lei 550.—

Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întregă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită „ 2500.—

Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele „ 375.—

Euhologiu sau Molitevnice legat în pânză, cu cruce aurită „ 260.—

Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită „ 260.—

Antologion sau Mineiul care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septemvrie—Decemvrie „ 780.—

Tomul II și III legate împreună, cari

cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților „ 1100.—

Triod care cuprinde toată rânduiala din Sfintele Paresimi; legătură tare, cu călcâiu de piele „ 510.—

Toate acestea cărți se cer dela:

Octoih mic pe opt versuri, împreună cu altele ce se țin de inserat, mâncat, Sâmbăta și Dumineca; tipăritură din 1927; legat în pânză „ 110.—

Pentecostar mic care cuprinde cântările dumnezeiești dela Dumineca Paștilor până la Dumineca tuturor Sfinților; legat „ 90.—

Rânduiala Sf. Ungerii sau Maslul care se cântă de un preot „ 5.—

Prohodul Domnului nostru Isus Hristos „ 10.—

Psaltirea Profetului și Impăratului David; legătură de carton cu pânză „ 100.—

Acatistier sau carte care cuprinde în sine rugăciuni pentru pietatea fiecărui creștin, legat frumos „ 100.—

Domnului să ne rugăm cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită de Dr. Nicolae Brînzeu; legată „ 20.—

Librăria Seminarului, Blaj jud. Târnavă-mică

Corpul Portăreilor Trib. Târnavă mică

Nr. 50/1928

Publicație de licitație

Subsemaatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 490/1928 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamatului „Casa de Economie S. P. A” repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedi pentru încasarea creanței de 950 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 Iunie 1928, orele 4 p. m., la fața locului în comuna Blaj unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume sifonere și toaletă în valoare de 15000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare — Dumbrăveni, la 5 Mai 1928.

Nicolae Baciu

502 (1-1)

Portărel

Caut Rezentant

Societate de asigurare veche, cu renume mondial caută pentru Blaj un reprezentant-general. Oferte se adresează către

L. SETZER

BRAȘOV Str. Principele Carol 5

Nr. (501) 2-2

AVIZ

Restaurantul lui Ioan Martin din Blaj se vinde din mână liberă, cu întreg aranjamentul ce se ține de restaurant.

Mare avantaj la plată. Doritorii se vor adresa Dnui I. Martin la DI PANTELIMON BRATU, pretor, Miercurea jud. Sibiu.

(499) 4-5